

Arif Ali CANGI

Avukat

arifcangi@gmail.com

31 Ekim 2014

İzmir Bölgesi Enerji Forumu

**'Acele Kamulaştırma'
Mülkiyetin El Değiştirilmesi,
Mülksüzleştirme,
Sömürüye Mahkum Etme;**

Kamulaştırma

Kamu idaresinin yasayla yapmakla yükümlü olduğu kamu hizmetlerini yerine getirebilmesini gerektiren özel mülkiyete konu taşınmazlara, bedelini ödeyerek kamu gücüyle el koyması

Kamulaştırmanın ön koşulu

Kamu yararı,

Kamu hizmetleri için yatırımlar yapılması, işletmeler kurulmasıyla kamu hizmetlerinin düzenli bir şekilde yürütülmesinin yaratacağı yarar

ACELE KAMULAŞTIRMA

Kamulaőtirma Kanunu madde 27;

Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun uygulanmasında yurt savunması ihtiyacına veya aceleliğine Bakanlar Kurulunca karar alınacak hallerde veya özel kanunlarla öngörölen olağanüstü durumlarda gerekli olan taşınmaz malların kamulaőtirilmasında kıymet takdiri dışındaki işlemler sonradan tamamlanmak üzere ilgili idarenin istemi ile mahkemece yedi gün içinde değeri tespit ettirilip, mal sahibi adına bankaya yatırılarak taşınmaza el konulması

**Bakanlar Kurulunca ACELECİLİĞİNE karar
alınacak haller;**

HES

RES

Madencilik

Termik Santral

Kentsel Dönüşüm

Nükleer Santral

Havalanı

Köprü

Baraj

...

HERŞEY!

HUKUKİ DENETİMDEN KAÇIRILIYOR, DENETLENEMEYEN BİR GÜÇ

- Hukuksal denetime fırsat kalmadan
- Zeytinlikler, bağlar, tarlalar, geçimlik araziler, köylülerin elinden zorla alınıp şirketlere devrediliyor
- Şirketlerin ekonomik gücüne kamu gücü katılıyor,
- O yörenin tek hâkimi
- Denetlenemeyen bir güç

İnsan ve doğanın sömürsünün kurumsallaşması

- yerinden edilen, güçsüzleştirilen,
- geçimlikleri elinden alınan,
- kentlere göç etmek zorunda kalan
- doğayla uyumlu yaşarken
- madencilik gibi tehlikeli işlerde
- sağlıkları ve doğa için büyük tehdit oluşturan işletmelerde ölümüne çalışmaya mahkumiyet
- mülklerini ellerinden alan şirketin asgari ücretli kölesi
- sömürü düzeni sömürülenlerin yardımıyla devam ediyor.

ÇEVRE YIKIMINA YOL AÇMA RİSKİ OLAN YATIRIMLARIN ÖNÜ AÇILYOR

➤ Çevre sağlığı ve canlı yaşamı açısından tartışmalı olan, ekolojik yıkıma yol açma potansiyeli olan yatırımların önü açılıyor.

➤ Araziyi ele geçiren şirketin gücü, hareketleri etkisizleştiriyor

Bakanlar Kurulu'nun
30.09.2004 tarihli RG.de yayımlanan
2004/7892 sayılı kararı

**Enerji Piyasası Dzenleme Kurumunca Yapılacak Kamulaştırmalarda
2942 Sayılı Kamulaştırma Kanununun 27 nci Maddesinin
Uygulanmasına Dair Karar**

Madde 1- Enerji yatırımlarının bir an önce gerçekleştirilmesi amacıyla elektrik, doğal gaz ve petrol piyasalarındaki faaliyetlerin gerektirdiği ve Enerji Piyasası Dzenleme Kurumunca yapılacak kamulaştırma işlemlerinde 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 27 nci maddesi uygulanır.

Madde 2- Bu Karar, Enerji Piyasası Dzenleme Kurumunca 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununa dayanılarak yapılmış ve henüz kesinleşmemiş kamulaştırmalar hakkında da uygulanır.

Madde 3- Bu Karar yayımı tarihinde yururluğe girer.

Madde 4- Bu Kararı Enerji Piyasası Dzenleme Kurumu Başkanı yurur.

Danıştay 6.Dairesi
19.06.2013 tarih
2011/6395 Esas 2013/4306

Bakanlar Kurulu Kararında konu yönünden bir sınırlama getirilmeyerek ve uygulama açısından da süreklilik gösterecek şekilde Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunca yapılacak tüm kamulaştırma işlemlerinde acele kamulaştırma hükümlerinin uygulanmasına karar verilerek genel nitelikte bir karar alınması sonucunda; 2942 sayılı Kanun ile Bakanlar Kuruluna verilen acele kamulaştırma yetkisi Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna devredilmiş olduğundan, dava konusu bu işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

EFEMÇUKURU'NDAKİ MADEN İŞLETMESİ, İZMİR'İ TEHDİT EDİYOR!

- İzmir'in arseniksiz tek su havzası, orman alanları, ekolojik üzümleriyle, İzmir'in damı olan Efemçukuru'nda yaşanacaklar İzmir kentini doğrudan etkiler!
- Yörenin kayaç yapısı ve maden işletmesinde yapılan zenginleştirme işlemi sonucunda **ağır metal kirliliği**,
- Bölgenin yeraltı ve yerüstü su kaynakları kirlenecek,
- Yörenin bitki ve orman örtüsü zarar görecek,
- **Ekolojik ve toplumsal yıkıma yol açacak**
- 2011/Haziran ayından bu yana faaliyette

Efemçukuru köylülerinden protesto
Efemçukuru'nda altın çıkarmak için olumlu rapor alan TÜPRAG şirketi, bölgedeki köylülere arazilerini satmaları için noter aracılığıyla yazı gönderdi. Olaya tepki gösteren köylüler, İzmir Cumhuriyet Meydanı'nda eylem yaptı. NTV-MSNBC- 25 Mayıs 2006

EFEMÇUKURU ACELE KAMULAŞTIRMASI

Resmi Gazete 3 Ocak 2008

- **Efemçukuru Altın Madeni'nin işletme sahası ve sağlık koruma bandı için**
- **Bakanlar Kurulu tarafından 35 parselin acele kamulaştırılmasına karar verildi**
- **Kamulaştırılan parsellerin 20'si için Danıştay'da iptal davası açıldı,**
- **Dava sürerken köylüler topraklarını peyder pey sattılar.**

'PARA PUL BENİ İLGİLENDİRMEZ, ARAZİMİ VERMEM' DEDI

HUKUK SAVAŞINI KAZANDI

KAVACIK ÜZÜMLERİNİ ALTINCILARA VERMEDİ

Efemçukuru'nda acele kamulaştırmaya karşı açtığı hukuk savaşını tüm köylü arazisini sattığı halde tek başına sürdüren Ahmet Karaçam, arazilerini kurtardı.

EPEMÇUKURUNDA Bakanlar Kurulu'nun 2008 yılında, İzmir'in Menderes İlçesi'ne bağlı Efemçukuru Köyü'ndeki 35 parsel hakkında alın madeni işleten Tüpraş Metal Madencilik A.Ş. için sadece vatan savunması sözkonusu olması durumunda verilen acele kamulaştırma kararının, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu tarafından bozulmasının ardından arazisini satmayan tek köylü Ahmet Karaçam'ın da davası dayanaksızlık nedeniyle reddedildi. Böylece Karaçam'ın arazileri acele kamulaştırmadan kurtuldu. Çünkü duruşmada, Karaçam atalarının kalma arazilerine uzanan ellerden kurtulduğunu belirterek, "Biz yola 35 kişi çıktık. Herkes arazisini sattı. Ben ata yadigar arazimden vazgeçmedim. Davanın reddi ile acele kamulaştırma arazilerime boyanmış kalkanı oldu. Hukuki haklarımı aramaya devam edeceğim" dedi.

Davaı savunan Avukat Arif Ali Cangı, bu sonucuın önemine İzmirli'nin çıkarttığı etmesinin gerektiğini dikkat çekerek, "Eğer bir kişinin direnişi sayesinde bazı şeylere engel olunabiliyorsa İzmir'in suyu söz konusu. Ahmet Karaçam şirkettin, köylülerinin, akrabalarının baskılarına boyun eğmedi ve kararı iptal ettirdi. Ancak başta İzmir'i yöneten kişiler olmak üzere tüm İzmir'in hayati önem taşıyan bu konuya sahip çıkmaları gerekiyor" dedi.

HUKUKEN HAKLI BULUNDU

Cangı dava ile ilgili şu açıklamayı yaptı: "Bundan önce acele kamulaştırmanın iptali için devam eden bir davamız vardı. O konuda sonuç almıştık. Acele kamulaştırmanın hukuka aykırı olduğundan Danıştay 6. Dairesi davamın reddi yönündeki kararını bozmuştu. Yani İdari Dava Daireleri Kurulu, 'Acele kamulaştırma kararının iptali' gerekçesiyle bozma kararı vermişti. İdare yargılaması usulü kanununa göre Danıştay 6. Dairesi, İdari Dava Daireleri Kurulu'nun kararına uymak zorunda. Ahmet Karaçam'ın 2 parseli için acele kamulaştırma kararı iptal edilecek. Bu mahkeme ile dayanacağı kalmadığı için davamın reddine karar verilecek. Ama mahkeme Danıştay 6. Daire'nin sonucunu beklemeye karar aldı. 5 Şubat 2013'te bir duruşmamız daha var. Ahmet Karaçam'ın arazilerini zorla elinden almadılar. Karaçam, 'sattımam, üzüm yetiştirmek hayvanlarımı otlatmak istiyorum' dedi. Kazanmış ve hukukken haklı bulunmuş durumda."

MENDERES ADALET SARAYI

Efemçukuru'ndaki üzüm bağlarını kaptırmamak için tek başına mücadele veren Ahmet KARAÇAM

Dava süreci

İZMİR'İN su havzası Efemçukuru'nda Tüpraş Madencilik tarafından çıkarılmak istenen altın madeni için gecimini keçi yetiştiriciliği ve atalarından kalan tarım arazilerinin gelirleriyle sağlayan Ahmet Karaçam'ın arazisine el konulduktan sonra yürüttüğü uzun hukuki mücadele nihayet sonuçlandı. Karaçam'ın arazisine acele kamulaştırma kararıyla el konulmasına Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun hayır demesinin ardından bu konuda açtığı dava da reddedildi. En son Danıştay 6. Dairesi Karaçam'ın arazisinin kamulaştırılmasını onaylamış, Karaçam ise Danıştay 6. Dairesi'nin kararının bozulmasını istemiyle davayı Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu nezdinde sürdürmüştü. Kurul ise 'kamu yararının sağlanması için özel koşulları oluşmayan acele kamulaştırmanın uygulanmayacağı'na 19.04.2012 tarihinde oybirliğiyle hüküm vermişti. Çünkü duruşmada da Karaçam'ın Alişive Hukuk'ta görülen acele kamulaştırmaya karşı açtığı davamın dayanacağı kalmadığı için reddine bir sonraki duruşma tarihi olan 5 Şubat 2013'te Danıştay'ın kararı kesinleşince karar verilecek.

EGİTİM

Haber

Figen BIGAN

Fotoğraf

Mehmet Ali VARIŞ

Acele kamulaştırma silahı

ARIF Ali Cangı, Bakanlar Kurulu'nun acele kamulaştırmayı bu tür işletmelerin önünü açabilmek için sıkça kullanmaya başladığını söyledi. Cangı, "Sadece geçtiğimiz Ağustos ayında çoğunluğu HES'ler olmak üzere 30'a yakın acele kamulaştırma kararı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi. Acele kamulaştırma kararı kanuna göre vatan savunması gibi acilleyip gösteren durumlarda verilebilecek bir karardır. Ancak Bakanlar Kurulu bu tür şirketlerin yolunu açabilmek için her türlü yola başvuruyor. Acele kamulaştırma da silah olarak kullanılıyor. Köylülerin geçimini sağladığı toprak, alıp şirkete veriliyor. Ancak Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun kararı ile başta Efemçukuru olmak üzere bu parselilerin vatan kurtardığını gösterdi" diye konuştu.

YARIN: Bir kişinin hukuk zaferi İzmir'in su havzasını kurtarabilir...

İdari Dava Daireleri Kurulu

**‘...işletmenin bir an önce faaliyete geçmesi için acele kamulaştırma kararı verilemeyeceği, acele kamulaştırma yoluna gidilmezse kamunun uğraması muhtemel zararların da ortaya konması gerektiği dolayısıyla ‘Efemçukuru’nda acelecilik koşulunun gerçekleşmediği...’
(Danıştay İDDK 19.04.2012 2009/1936 E. 2012/500 K.)**

Efemçukuru acele kamulaştırması

- Yasal olarak 1 hafta içinde sonuçlanması gerekirken
- Aradan geçen 7 yıla yakın süreye rağmen sonuçlanmadı, Ahmet Karaçam'ın arazilerine el konulamadı,
- Ahmet Karaçam'ın ve bir avuç yaşam savunucusunun direnmesi şimdilik altın madeninin açılmasına engel olamamış olsa da
- Acele kamulaştırma uygulamasına karşı örnek bir mücadele olarak anılmalı

Soma YIRCA

YIRCA'DA NELER OLDU/OLUYOR?

- 2 termik santralin külleri içinde yaşamaya mahkum edilmiş küçük bir köy.
- Yeraltı sularının çekilmesi, kötü tarım politikaları
- Zeytine sığınmışlar.
- 3.termik santral için 110 parselden oluşan 490 dönümlük zeytinlik Bakanlar Kurulu kararı ile Kolin Termik Santrali için "acele" kamulaştırıldı
- Tarım dışı amaçla kullanım izni yok, imar planı yok.

HUKUK YOK

- Habersizce acele kamulaştırma kararı
- Soma Asliye Hukuk Mahkemesi'nden tebligat dahi yapmadan "kesin olarak" el koyma kararı,
- Şirket zeytinlikleri tel örgüyle çeviriyor, başına özel güvenlikçiler koyuyor,
- Fırsat buldukça ağaçları kesiyor.
- 21 Ekim günü de dozerlerle, hızlı ağaç kesme makineleriyle zeytinliklere giriliyor,
- Ağaçların kesilmesine itiraz eden köylüler, şirketin özel güvenlik görevlilerince kelepçeleniyor, dövülüyor.
- Şirket görevlileri bunları yaparken "**validen izin aldık**" diyorlar.

ZEYTİN
SAHASINA GİRMEK
TEHLİKELİ VE
YASAKTIR

KÖMÜRSÜZ
YIRCA
HOŞGELDİNİZ

ACELELERİ VAR!

ŞİDDET VAR!

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner

Yıldız; “100-200 tane zeytin ağacı yatırıma engel olmaz”

Yırcalı Nermin Kocaeri; “Zeytin ağaçları bizim evlatlarımız. Yetiştirdiğimiz bu evlatlarımız kesiliyor. Bir çocuğun elini ve ayağını kesebilir misin? Zeytinlerimizi bir çocuk gibi yetiştirdik. Bizim malımızı, canımızı alıyorlar. Biz para bul istemiyoruz, biz canımızı istiyoruz”

Acele kamulaştırma, hak ve özgürlükleri, yaşamı korumak gibi bir derdi olmayan iktidarların yurttaşına karşı kullandığı en önemli silah haline aldı.

➤ Haksız ve yersiz acele kamulaştırmaların doğurduğu sonuç tüm toplumu ilgilendiriyor.

➤ Tehlikede olan yalnızca Yırcalılar ve Efemçukurlular değil, hepimizin geleceği

➤ Eşitlikten, hak ve özgürlüklerden, yaşamın korunmasından yana olan herkesin bu gidişe dur demesi,

➤ Bu silahı geri çevirecek, yeni siyasetler, yeni hareketler, yeni yollar bulması gerekiyor.

Eşitlik,
Özgürlük,
Adalet,
Demokrasi,
Barış
Yaşam için
daha çok örgütlenme,
daha çok dayanışma

ÖLÜLER
TAKMA

TEMİZ SU
HAYATTIR
ARSENİK
ÖLDÜRÜR

TOPRAĞINA SUYUNA
SAHİP ÇIK

ALTIN'CI FİLO
DEFOL...!

İÇMESUYU'MUZ
ZEHİRLENİYOR

GELİN DOSTLAR
BİR OLALIM
ALTIN CILARI KOVALIM

ALTIN=KAN
ÜZÜM=CAN

SUSUZ
HAYAT NAFİLE

SAK
A

TMMOB
ÇEVRE
MÜHENDİSLERİ
ODASI
İZMİR ŞUBESİ

EMİRALEM
MENEMEN ÇEVRE
PLATFORMU

 EGEÇEP
EGE ÇEVRE
VE KÜLTÜR
PLATFORMU

EĞE HAREKETİ
ME-SİVRİHİSAR-HAVRAN/KÜÇÜKDERE
E HAREKETİ

Dünya yalnız bizim değil
Teşekkürler